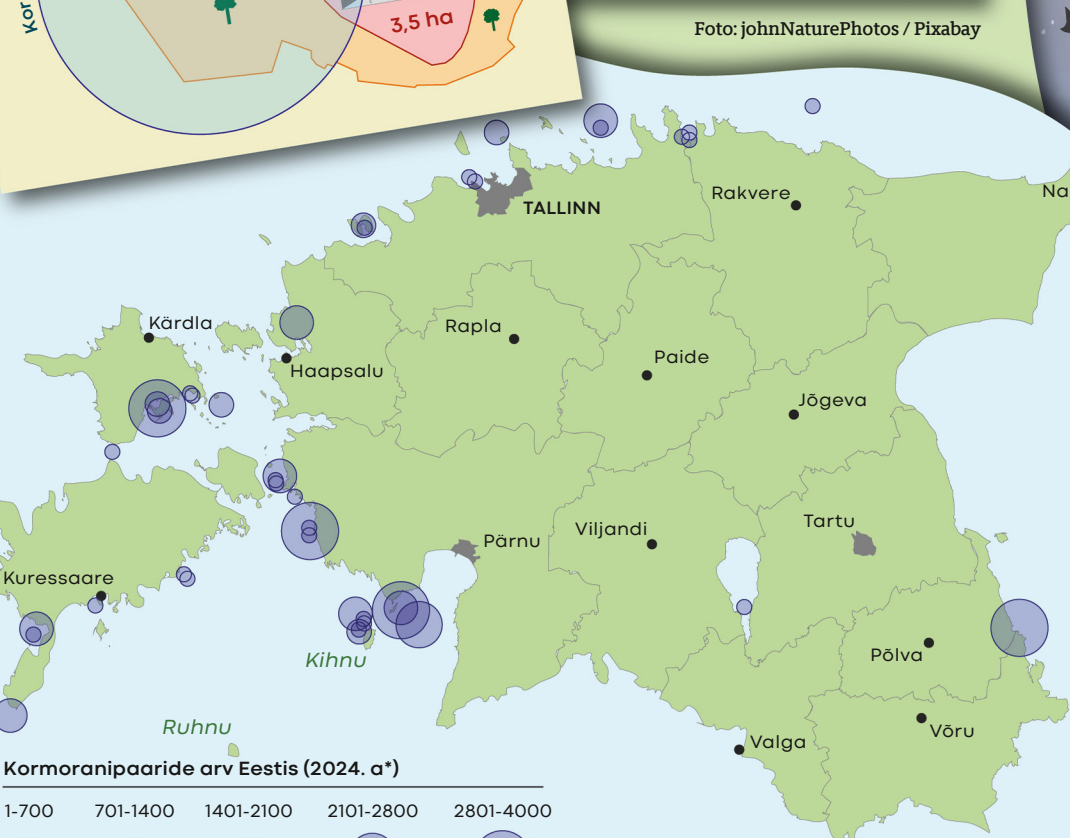

Unustatud põlisliik kormoran

Kormorani peetakse võõrliigiks, kuid tegelikult on ta siin kandis pesitsenud juba kauges minevikus. Tema küttimist tõendavad luuleiud on teada nii Kunda Lammasmäe kui ka Kõpu kiviaegsetest asulakohtadest. Praegusajal Eestis pesitsev alamliik *Phalacrocorax carbo sinensis* levis Läänemere piirkonda pool tuhat aastat tagasi, kõige varem tõenäoliselt 16. sajandil, hiljemalt 19. sajandil. Üle-eelmisest sajandist on teada ka esimesed selged kirjalikud tõendid pesitsuse kohta Kolga kandis.

20. sajandi keskpaigaks oli liik vaenamise tõttu Euroopas peaaegu välja surnud. 1979. aastal võeti kormoran Euroopa Liidus kaitse alla. Arvukuse kiirele taastumisele on aidanud kaasa talle toiduks sobivate väikeste kalade ebaproportsionaalselt suur hulk kalakooslustes. Kormoranide arvukuse kasvu taga arvatakse olevat mitu tegurit alates keskkonnamürkide keelustamisest kuni kliima soojenemiseni.

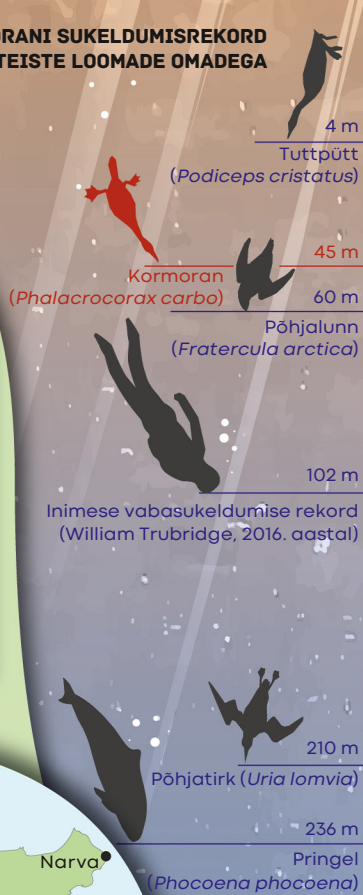

* Väike- ja Suur-Pihlakare, Väike- ja Suurkuiva, Kadaklaid, Langekare, Männaklaid ja Ristlaid pesitsuspaaride arvud pärinevad 2023.a seireandmetest

- LEVINUD EESTI VEELINNUD**
- 1 Tuttpütt (*Podiceps cristatus*)
  - 2 Tuttvart (*Aythya fuligula*)
  - 3 Jäakoskel (*Mergus merganser*)
  - 4 Kormoran (*Phalacrocorax carbo*)
  - 5 Sinikael-part (*Phalacrocorax carbo*)
  - 6 Suur-laukhani (*Anser albifrons*)

KORMORANI SUKELDUMISREKORD VÕRRELDES TEISTE LOOMADE OMADEGA

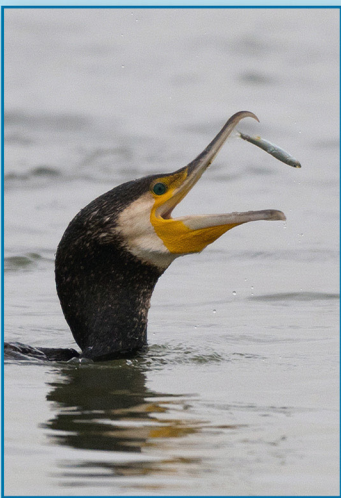
Sügavus ja hüdrostaatlise rõhk
4 m
45 m
60 m
102 m
150 m
200 m
210 m
236 m
300 m
350 m
400 m
450 m
500 m

Silmaümbruse rõngas ja alalõua põhi on paljad. Alanoka tüvikul väike kurgukott

Konksja tipuga nokk 5,2-7,5 cm

Peamine toit on kala. Jahivad nii üksi kui ka suurtes (umbes 250 lindu) parvedes, mõnikord koos pelikanidega. Saavad sukelduda kuni 35-45 m sügavusele ja olla vee all kuni minuti

Foto: El Golli Mohamed / Wikimedia Commons

MIKS ISTUVAD KORMORANID TIHTI, TIIVAD LAIALI?

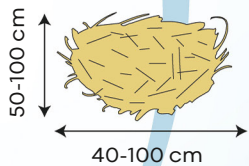
Kormorani suled ei liibu tihedalt üksteise vastu ja vesi pääseb nende vahele. Seetõttu saab vee all hõlpsalt ujuda, kuid lind saab sukeldudes märjaks ja peab end aeg-ajalt kuivatama.

Puudel kolooniates olevad tibud hakkavad okstel ronima umbes kolme nädala vanuselt, neljanädalaselt ronivad nad juba hästi, aidates end tiibade, kaela ja nokaga. Umbes 7. nädalal suudab tibu laperdades õhku tõusta ja 8,5-nädalaselt lahkub pesast. Ka maapinna kolooniates hakkavad linnupojad väga varakult ronima ja mõneks ajaks pesast lahkuma. Nad omandavad varakult oskuse ujuda ja sukelduda ning tavaliselt püüavad vähimagi ohu korral vette jõuda ja sukelduda.

Koorunud tibud on paljad ja pimedad, silmad avanevad 3.-4. päeval. Umbes kahe nädala vanuselt on tibud kaetud tihedate udusulgedega, hakkavad ilmuma lennu- ja sabasuled. Esmalt toidavad vanalinnud tibusid poolseeditud toiduga.

Pesas on tavaliselt 3-5 kreemika, roheka või sinaka värvusega muna. Kuna kormoranil pole haudelaiku, siis haub ta mune oma soojade ja pehmete jalgade peal. Mõlemad vanemad hauvad mune vaheldumisi. Inkubatsiooniperiood kestab 28-30 päeva.

Ehitavad pesad puude ja kivide peale või maapinnale (võimaluse korral pilliroo sisse), tihti elavad suurtes kolooniates teiste lindude ja muude loomadega: kajakate, tiirude, pingviinide, hüljeste ja teistega.

Pesade suurus, kuju ja materjal oleneb kolooniast. Kui oksad ja pilliroog ei ole kättesaadavad, siis kasutavad kormoranid kõike, mida kaldalt leiavad.